

Sygn. akt IV U 385/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Katarzyna Antoniak

Protokolant	st. sekr. sądowy Marta Żuk
-------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2018r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania T. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 16 marca 2018 r. (Nr (...))

w sprawie T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

I. oddala odwołanie;

II. odstępuje od obciążania T. S. kosztami postępowania.

Sygn. akt: IV U 385/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 16 marca 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy z 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela odmówił T. S. prawa do emerytury dla nauczyciela bez względu na wiek. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że udowodnione przez ubezpieczoną na dzień 31 grudnia 2008r. okresy składkowe wynoszą 21 lat i 7 dni, w tym 19 lat, 6 miesięcy i 7 dni na stanowisku nauczyciela w szkolnictwie specjalnym, okresy nieskładkowe wynoszą 5 lat, 4 miesiące i 25 dni, a okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców wynoszą 2 lata, 8 miesięcy i 3 dni. Organ wskazał, że do wyliczenia lat pracy w szkolnictwie specjalnym nie uwzględnił okresów urlopu dla poratowania zdrowia w okresach: od 1 grudnia 1998r. do 31 sierpnia 1999r., od 2 lutego 2009r. do 31 stycznia 2010r. i od 1 września 2011r. do 31 sierpnia 2012r. Resumując organ rentowy wskazał, że ubezpieczona nie spełnia przesłanek do przyznania emerytury na podstawie art.88 ust.1 i ust.2a ustawy Karta Nauczyciela, gdyż na dzień 31 grudnia 2008r. nie udokumentowała 20 lat pracy na stanowisku nauczyciela w szkolnictwie specjalnym (decyzja z 16 marca 2018r. k.28 akt emerytalnych).

Odwołanie od w/w decyzji złożyła T. S. wnosząc o jej zmianę i ustalenie jej prawa do emerytury. W uzasadnieniu stanowiska wskazała, że organ rentowy rozpatrując jej uprawnienia do emerytury niezasadnie nie zaliczył do okresu pracy na stanowisku nauczyciela w szkolnictwie specjalnym okresu urlopu dla poratowania zdrowia, z którego

korzystała od 1 grudnia 1998r. do 31 sierpnia 1999r., tj. przez 9 miesięcy. W okresie tegoż urlopu nie obowiązywała bowiem regulacja art.32 ust.1a pkt 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w myśl której przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Skoro zatem z w/w urlopu ubezpieczona korzystała w czasie, gdy powyższy przepis nie obowiązywał, to - w jej ocenie - nie ma podstaw do niezaliczenia tego okresu do stażu pracy na stanowisku nauczyciela. Na poparcie swojego stanowiska ubezpieczona przywołała orzeczenia sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego (odwołanie wraz z załącznikami k.1-17 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.18 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona T. S. urodziła się w dniu (...) W dniu (...), mając ukończony 55. rok życia, ubezpieczona wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. o emeryturę na podstawie Karty Nauczyciela.

Po rozpoznaniu powyższego wniosku, zaskarżoną decyzją z 16 marca 2018r., organ rentowy odmówił ubezpieczonej przyznania emerytury nauczycielskiej bez względu na wiek wskazując, że na dzień 31 grudnia 2008r. ubezpieczona nie wykazała 20 lat pracy na stanowisku nauczyciela w szkolnictwie specjalnym (zaskarżona decyzja z 16 marca 2018r. k.28 akt emerytalnych).

Do dnia 31 grudnia 2008r. ubezpieczona przebyła następujące okresy ubezpieczenia oraz pracy w gospodarstwie rolnym:

1. okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16. roku życia ,tj. od 28 stycznia 1979r. do 30 września 1981r., co stanowi 2 lata, 8 miesięcy i 3 dni (oświadczenie ubezpieczonej, zeznania świadków oraz dokumentacja dot. gospodarstwa rolnego rodziców ubezpieczonej k.8-11 akt emerytalnych),
2. okres nieskładkowy studiów wyższych od 1 października 1981r. do 30 września 1986r., co stanowi 5 lat (kopia dyplomu ukończenia studiów wyższych (...) Wydziału Psychologii z 11 grudnia 1986r. - k.A3 akt osobowych ubezpieczonej),
3. okres zatrudnienia w Areszcie Śledczym W. M. od 1 czerwca 1987r. do 29 lutego 1988r., co stanowi 9 miesięcy (świadczenie pracy z 10 marca 1988r. k.29 akt sprawy),
4. okres zatrudnienia w Zakładzie (...) w M. od 1 maja 1988r. do 31 sierpnia 1991r., co stanowi 3 lata i 4 miesiące (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 11 lutego 2003r. k.13 akt emerytalnych),
5. okres zatrudnienia w Specjalnym Ośrodku Szkolno- (...) w M. od 1 września 1991r. do 31 grudnia 2008r., co stanowi 17 lat i 4 miesiące, w tym okres 21 dni obejmujący czas choroby, za które wypłacono wynagrodzenie - od 11 grudnia 2008r. do 31 grudnia 2008r. (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 31 sierpnia 2013r. wraz z załącznikiem zawierającym wykaz zwolnień lekarskich k.14-15 akt emerytalnych i świadectwo pracy z 31 sierpnia 2013r. k.23 akt emerytalnych).

Suma w/w okresów na dzień 31 grudnia 2008r. (pomijając okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców) wynosi ponad 25 lat ,tj. 21 lat i 5 miesięcy z tytułu zatrudnienia i 5 lat okresu nieskładkowego z tytułu ukończonych studiów wyższych.

Do 31 grudnia 2008r. ubezpieczona przebyła następujące okresy zatrudnienia na stanowisku nauczyciela w szkolnictwie specjalnym:

1. okres zatrudnienia w Zakładzie (...) w M. od 1 maja 1988r. do 31 sierpnia 1991r. na stanowisku wychowawcy, co stanowi 3 lata i 4 miesiące (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 11 lutego 2003r. k.13 akt emerytalnych),
2. okres zatrudnienia w Specjalnym Ośrodku Szkolno- (...) w M. od 1 września 1991r. do 31 grudnia 2008r. na stanowisku wychowawcy internatu, co stanowi 17 lat i 4 miesiące, a po odliczeniu okresu pobytu na urlopie dla poratowania zdrowia od 1 grudnia 1998r. do 31 sierpnia 1999r. (9 miesięcy) oraz okresu choroby od 11 grudnia 2008r. do 31 grudnia 2008r., za które wypłacono wynagrodzenie (21 dni) stanowi 16 lat, 6 miesięcy i 9 dni (zestawienie zwolnień lekarskich k.15 akt emerytalnych i świadectwo pracy z 31 sierpnia 2013r. k.23 akt emerytalnych).

Suma w/w okresów na dzień 31 grudnia 2008r. (po odliczeniu w/w okresu urlopu dla poratowania zdrowia w wymiarze 9 miesięcy oraz okresu choroby w wymiarze 21 dni) wynosi 19 lat, 10 miesięcy i 9 dni.

Do 30 czerwca 2004r., tj. dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie nowelizacji ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - wprowadzającej regulację art.32 ust.1a pkt 1, w myśl której przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 września 1991r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa - ubezpieczona wykazała okres zatrudnienia na stanowisku nauczyciela w szkolnictwie specjalnym w wymiarze 3 lata i 4 miesiące (zatrudnienie w Zakładzie (...) w M. od 1 maja 1988r. do 31 sierpnia 1991r.) oraz 12 lat i 10 miesięcy (zatrudnienie w Specjalnym Ośrodku Szkolno- (...) w M. (od 1 września 1991r. do 30 czerwca 2004r. - bez odliczenia w/w okresu urlopu dla poratowania zdrowia od 1 grudnia 1998r. do 31 sierpnia 1999r.), co łącznie stanowi 16 lat i 2 miesiące.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej T. S. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.88 ust.1 ustawy z 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2018r., poz.967) nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, zaś nauczyciele szkół, placówek, zakładów specjalnych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich - dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym, mogą - po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy - przejść na emeryturę.

Zgodnie zaś z treścią art.88 ust.2a Karty Nauczyciela nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948r., a przed dniem 1 stycznia 1969r. zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, jeżeli:

- 1) spełnili warunki do uzyskania emerytury, określone w ust.1, w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, oraz
- 2) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

We wniosku o emeryturę ubezpieczona wskazała, że wnosi o przyznanie emerytury na podstawie Karty Nauczyciela (wniosek k.1 akt emerytalnych). Oznacza to, że roszczenie ubezpieczonej, która urodziła się po dniu 31 grudnia 1948r., a przed dniem 1 stycznia 1969r. należy rozpoznać w oparciu o regulację art.88 ust.2a ustawy Karta Nauczyciela. Analizując w świetle powyższej regulacji okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że organ rentowy prawidłowo stwierdził, że ubezpieczona nie spełnia wszystkich przesłanek, które powinny być spełnione łącznie, do nabycia emerytury nauczycielskiej bez względu na wiek. Poza sporem pozostaje, że ubezpieczona do dnia 31 grudnia 2008r. (data graniczna spełnienia przesłanek stażowych, liczona jako 10 lat od wejścia w życie ustawy emerytalnej) spełniła przesłankę 25-letniego okresu ubezpieczenia (vide: ustalenia faktyczne). Między stronami sporne było natomiast to, czy ubezpieczona na w/w datę legitymuje się 20-letnim okresem wykonywania pracy

w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym. Organ rentowy stanął na stanowisku, że ubezpieczona nie spełniła tej przesłanki. Ubezpieczona zaś dowodziła, że na w/w datę posiada 20-letni okres wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym wskazując przy tym, że organ rentowy niezasadnie nie uwzględnił do okresu tego zatrudnienia, okresu urlopu dla poratowania zdrowia, z którego korzystała od 1 grudnia 1998r. do 31 sierpnia 1999r. podnosząc, że regulacja art.32 ust.1a pkt 1 ustawy emerytalnej, wprowadzająca zasadę nieuwzględniania okresów niewykonywania pracy przy ustaleniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, weszła w życie od 1 lipca 2004r., a zatem po dacie tego urlopu.

W ocenie Sądu Okręgowego argumentacja ubezpieczonej nie może być uznana za słuszną. Wprawdzie regulacja art.32 ust.1a pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych obowiązuje od 1 lipca 2004r., a zatem po okresie korzystania przez ubezpieczoną ze spornego urlopu dla poratowania zdrowia, ale jest to przepis obowiązujący w dacie 31 grudnia 2008r., na którą to datę organ rentowy, a następnie Sąd badał spełnienie przez ubezpieczoną przesłanek stażowych. W ocenie Sądu argumentację ubezpieczonej można by uwzględnić w jednej sytuacji, a mianowicie wówczas, gdyby przed dniem 1 lipca 2004r. ubezpieczona spełniła wszystkie warunki określone w art.88 ust.1 Karty Nauczyciela. Tymczasem jak wynika z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu, do dnia 30 czerwca 2004r. ubezpieczona nie legitymuje się 20-letnim okresem wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym. Okres ten nawet bez wyłączenia spornego okresu urlopu dla poratowania zdrowia nie daje 20 lat (vide: ustalenia faktyczne). W tych okolicznościach nie ma podstaw do uchylenia stosowania regulacji zawartej w art.32 ust.1a pkt 1 ustawy emerytalnej. Jest to przepis powszechnie obowiązujący zarówno obecnie, jak i w dacie 31 grudnia 2008r. W tym miejscu przytoczyć należy pogląd Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wyrażony w wyroku z 28 października 2016r. w sprawie III AUa 517/16 (Lex nr 2225461), w którym Sąd ten wskazał, że obowiązujący od dnia 1 lipca 2004r. przepis art.32 ust.1a ustawy o emeryturach i rentach z funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie ma zastosowania do nauczyciela, który przed tym dniem spełnił wszystkie warunki określone w art.88 ust.1 ustawy Karta Nauczyciela, nawet jeżeli wniosek o emeryturę złożył po tej dacie, ale ma zastosowanie do nauczyciela, który przed tym dniem nie spełnił wszystkich warunków określonych w art.88 ust.1 ustawy Karta Nauczyciela. Na analogicznym stanowisku stanął Sąd Najwyższy w wyroku z 9 sierpnia 2011r. w sprawie I UK 82/11 (Lex nr 1102995). Sąd Okręgowy w całości podziela powyższą argumentację.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 kpc odwołanie ubezpieczonej oddalił.

Z uwagi na charakter sprawy i zarysowaną w niej odmienną ocenę prawną co do uwzględnienia lub nie do okresu pracy na stanowisku nauczyciela okresu urlopu dla poratowania zdrowia wykorzystanego przez ubezpieczoną w okresie przed 1 lipca 2004r., Sąd na podstawie art.102 kpc odstąpił od obciążania ubezpieczonej kosztami postępowania.